

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 10C/393/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5715213275
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 01. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Gazdačková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2017:5715213275.3

Rozhodnutie

Okresný súd Martin sudkyňou JUDr. Máriou Gazdačkovou v právnej veci žalobcu BYTUR PLUS s. r. o. so sídlom v Turanoch, ul. Budovateľská 575, IČO: 36 384 160 proti žalovanej D. S., S.. T., F.. XX. XX. XXXX, T. Q. XXXX/XX, H. T. XXX XX Š., K.. U. XX, právne zastúpenej JUDr. Miroslavom Bachyncom advokátom so sídlom v Podbieli 177, v konaní o zaplatenie sumy 643,58 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žaloba žalobcu sa v celom rozsahu zamieťa.

II. Žalovaná má proti žalobcovi právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Žalobou podanou na tunajšom súde 18. 09. 2015 sa žalobca proti žalovanej domáhal zaplatenia sumy 643,58 € spolu s 5,15 % úrokom z omeškania ročne za obdobie od 03. 08. 2014 do zaplatenia a náhrady trov konania, ktoré vznikli žalobcovi zaplatením súdneho poplatku zo žalobného návrhu.

2. Žalobu žalobca odôvodnil tou skutočnosťou, že žalovaná je bývalá zamestnankyňa obchodnej spoločnosti BYTUR s. r. o., kde pracovala vo funkcii účtovníčky a potom, čo spreneverila finančné prostriedky vo väčšom rozsahu, úmyselne založila v kancelárskych priestoroch, ktoré patrili žalobcovi, ktorý sídlil v tej istej budove, požiar s cieľom zničiť účtovné doklady a takto zakryť spáchanie trestného činu sprenevery, v dôsledku čoho na pracovnom vybavení žalobcu, tzn. hnutelných veciach počítačovej elektrotechnike spôsobila materiálnu škodu vyúčtovanú vo výške najmenej cez 643,58 €. Žalobca náhradu škody v požadovanú v tejto výške fakturoval žalovanej faktúrou č. 2014/004 zo dňa 17. 06. 2014, ktorá bola zročná o 7 dní, teda 24. 06. 2014. Žalovaná najprv túto faktúru vrátila, po tom čo jej však bola opätovne doručená, ju napriek tomu nezaplatila ale ani nenamietala. Žalobca mal za to, že splatnosť faktúry potom nastala najneskôr 02. 08. 2014 a od vtedy je žalovaná v omeškani s náhradou škody žalobcovi a keďže ju dobrovoľne nezaplatila, tak žalobca bol nútený obrátiť sa žalobou na súd.

3. V priebehu konania žalobca na žalobe zotrval a prostredníctvom svojho konateľa J. Š. na pojednávaní dňa 02. 03. 2016 uviedol, že žalovaná založila požiar úmyselne, k tomuto skutku sa priznala na polícii a preto podľa jeho názoru žalobca má plné právo na náhradu škody. Skutočnosti, ktoré sa týkali duševného stavu žalovanej, v ktorom sa ocitla počas páchania skutku tak, ako boli konštatované znalcami z odboru psychiatria spochybnil, avšak iné dokazovanie vo veci nenavrhol.

4. Žalovaná sa k žalobe prvýkrát vyjadrila podaním zo dňa 19. 11. 2015, ktoré na súd došlo 20. 11. 2015. V tomto podaní uviedla, že žalobu namieťa a žiadala, aby si súd vyžiadal spisový materiál Okresnej prokuratúry Martin č. k. 2Pv/397/2013/5506, v ktorom bolo uznesením zo dňa 26. 08. 2013 trestné stíhanie proti žalovanej pre prečin všeobecného ohrozenia podľa § 284 ods. 1 Tr. zák. zastavené pre neprípustnosť trestného stíhania, a to vzhľadom na skutočnosť, že žalovaná v čase páchania skutku nebola za skutok trestne zodpovedná.

5. Na tejto obrane žalovaná zotrvala aj na pojednávaní dňa 02. 03. 2016 prostredníctvom prednesu svojho právneho zástupcu, ktorý zotrval na písomnom vyjadrení k žalobe, avšak súčasne aj namietol premlčanie uplatneného nároku s poukazom, že nárok žalobcu na náhradu škody sa premlčal v subjektívnej dvojiročnej premlčacej dobe.

6. V rámci dokazovania sa súd oboznámil s podstatným obsahom spisu Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Martine ČVS: ORP-822/2-OVK-MT-2011 a s listinami, ktoré žalobca pripojil do súdneho spisu a takto vykonaným dokazovaním mal preukázať tento skutkový stav veci:

7. Po vykonanom súd dospel k presvedčeniu, že žaloba žalobcu nie je dôvodná, a to ani len čiastočne, napriek skutočnosti, že neboli pochybnosti o tom, že žalovaná požiar dňa 06. 11. 2011 skutočne založila. Súd totiž zistil, že u žalovanej neexistujú podmienky pre vyslovenie zodpovednosti za škodu podľa § 422 ods. 1 Obč. zák., nakoľko zo znaleckého posudku, ktorý bol pripojený vo vyšetrovacom spise ČVS: ORP-822/2-OVK-MT-2011, ktorý spracovali MUDr. Sabina Hrubá a MUDr. Radovan Hrubý, PhD. č. 23/2012, vyplynulo, že žalovaná E.. D. S. nemala deliktuálnu spôsobilosť, keďže v čase spáchania skutku dňa 06. 11. 2011 boli jej rozpoznávacíe a ovládacie schopnosti vymiznuté. Vzhľadom na tieto skutočnosti súd žalobu žalobcu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol.

8. Voči rozsudku súdu podal odvolanie žalobca, ktorý navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

9. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, svojim uznesením sp. zn. 9Co/241/2016 zo dňa 23. 08. 2016 rozsudok Okresného súdu Martin zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

10. Vo svojom zrušujúcom uznesení krajský súd konštatoval, že zastavenie trestného stíhania, trestného konania, či oslobodenie spod obžaloby neznamená, že sa skutok nestal a teda, že ním stíhaná, obvinená, resp. obžalovaná osoba nemohla spôsobiť škodu s poukazom na Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 08. 04. 2015 č. k. I ÚS 409/2014-31. Samotná skutočnosť, že žalovaná nespáchala trestný čin, ešte neznamená, že nemôže byť zodpovedná za škodu spôsobenú svojím konaním. Pochybenie súdu prvej inštancie videl krajský súd jednak pri oboznamovaní sa so spisom Okresného riaditeľstva policajného zboru ČVS: ORP-822/2-OVK-MT-2011, keď nie je zrejmé, prečo sa v napadnutom rozhodnutí nevysporiadal s kontrolným znaleckým posudkom, ktorý sa vo vyšetrovacom spise nachádza na č.l. 165 - 184, ktorého závery sú v ostrom kontraste so závermi prvého znaleckého posudku. Zatiaľ, čo v prvotnom posudku, z ktorého vychádzal aj prvoinštančný Okresný súd Martin, sa uvádza, že v čase spáchania činu boli rozpoznávacíe a ovládacie schopnosti žalovanej vymiznuté, tak kontrolný znalecký posudok uvádza, že v čase spáchania trestného činu mohla rozpoznať nebezpečnosť svojho konania, jej rozpoznávacíe aj ovládacie schopnosti boli v sledovanej dobe intaktné, nenarušené. Bez ohľadu na tieto skutočnosti však krajský súd zdôraznil, že ani samotná skutočnosť, že v čase vzniku škody žalovaná nebola schopná posúdiť následky svojho konania, ju nezbaňuje zodpovednosti za vzniknutú škodu. Súd prvej inštancie správne konštatuje, že na uvedený prípad nemožno použiť ust. § 422, § 423 Obč. zák., lebo je nepochybné, že žalovaná nebola pozbavená spôsobilosti na právne úkony, a teda ani jej nebola ustanovená osoba, ktorá by nad ňou mala vykonávať dohľad, ale z jeho rozhodnutia už nie je zrejmé, z akých dôvodov súd nepostupoval v zmysle ust. § 420 Obč. zák.. Tak ako je vyššie uvedené rozpoznávacíe schopnosť v čase vzniku škody neumožňuje škodcovi zbaviť sa zodpovednosti za vzniknutú škodu s výnimkou ust. § 422 ods. 1 druhá veta Obč. zák.. V ďalšom konaní bude povinnosťou súdu prvej inštancie doplniť dokazovanie, pokiaľ ide o výšku škody a vo veci meritórne rozhodnúť.

11. Okresný súd Martin preto v ďalšom konaní vychádzajúc z vyššie uvádzaného uznesenia odvolacieho súdu znova vec prejednal na pojednávaní a oboznámil sa aj so znaleckým posudkom, ktorý podal primár MUDr. Anton Stankovič a MUDr. Juraj Kosorinský v konaní ČVS: ORP-822/2-OVK-MT-2011 dňa 22. 05. 2013, a ktorý k svojmu odvolaniu pripojil aj žalobca, a prihliadal aj na výsledky predtým vykonaného dokazovania.

12. Na pojednávaní dňa 19. 01. 2017 právny zástupca žalovanej zotrval na všetkých uskutočnených prednesoch a podaniach, a tvrdil, že podľa jeho názoru súd prvej inštancie rozhodol správne, pretože súdu druhej inštancie zrejme ušla skutočnosť, že znalecký posudok, ktorý v rámci odvolacieho konania predložila žalujúca strana vypracovaný MUDr. Antonom Stankovičom a MUDr. Jurajom Kosorinským,

sa zaoberá iným skutkom a venuje sa posúdeniu duševného stavu žalovanej v období od 23. 01. 2008 do 21. 12. 2010, keď sa žalovaná mala dopustiť trestného činu sprenevery, pričom spod obžaloby bola následne oslobodená. Navyše z dôvodu právnej istoty žalovaná strana vzniesla námietku premlčania, konštatovala, že nárok na náhradu škody mohla žalujúca strana uplatniť v dvojročnej subjektívnej premlčacej dobe a to z toho dôvodu, že vzhľadom na závery znaleckého posudku nie je možné predpokladať úmysel u žalovanej pri spáchaní škody, teda založení požiaru, škoda musela byť známa a aj fakt kto ju spôsobil, žalujúcej strane najneskôr začiatkom decembra 2011 a teda žalovanej strane uplynula dvojročná subjektívna premlčacia doba v roku 2013. Ak žaloba bola podaná na súd v roku 2015, na základe faktúry vystavenej v roku 2014, tak bola podaná po uplynutí subjektívnej premlčacej doby a preto aj z tohto dôvodu žiadala žalovaná strana žalobu zamietnuť a priznať náhradu trov konania v celom rozsahu.

13. Žalujúca strana naopak konštatovala, že MUDr. Kosorinský a MUDr. Stankovič sa venovali trestnej činnosti žalovanej, a ich posudok je diametrálne odlišný od posudku MUDr. Hrubej. Z tohto dôvodu navrhli vypočítať znalcov, ktorí vypracovali znalecký posudok, ktorý žalujúca strana predložila v odvolacom konaní, čiže MUDr. Stankoviča a MUDr. Kosorinského, a ak sa rozporuje medzi závermi ich posudku a závermi posudku MUDr. Hrubej neodstrániť, navrhujú, aby súd dal vypracovať nový znalecký posudok.

14. Pri svojom rozhodovaní súd prihliadal na výsledky dovtedy vykonaného dokazovania a mal preukázaný tento skutkový stav veci:

15. Uznesením vyšetrovateľa Policajného zboru zo dňa 02. 07. 2012 ČVS: ORP-822/2-OVK-MT-2011 bolo vznesené obvinenie žalovanej pre zločin všeobecného ohrozenia podľa § 284 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., nakoľko na podklade zistených skutočností bol dostatočne odôvodnený záver, že dňa 06. 11. 2011 v presne nezistenom čase založila požiar v kancelárskych priestoroch v spoločnosti BYTUR s. r. o. a BYTUR PLUS s. r. o. na ul. Budovateľská č. 575 v Turanoch, ktoré sú súčasťou bytového domu spoločnosti BYTUR a to tak, že do priestoru kancelárií doniesla bandasku s benzínom, natiahla si rukavice, následne obliekla zariadenie kancelárií zo zásuvky stola zobrala zápalky, ktorými zapálila obliekajúce miesto, čím došlo k vznieteniu zariadenia kancelárií, čím vydala ubytovaných ľudí do nebezpečenstva smrti alebo ťažkej ujmy na zdraví a obidvom obchodným spoločnostiam BYTUR s. r. o. a BYTUR PLUS s. r. o. spôsobila škodu vo výške 816 €.

16. V rámci vykonávaného trestného stíhania bol podaný aj znalecký posudok znalcami z odboru psychiatria MUDr. Sabinou Hrubou a MUDr. Radovanom Hrubým PhD. č. 23/2012, 20/2012 pričom úlohou znalcov bolo vyšetriť duševný stav žalovanej a zodpovedať na otázky, či obvinená trpí duševnou chorobou, ak áno, akou a či ňou trpela aj v čase spáchania skutku, či v čase spáchania trestného činu mohla rozpoznať nebezpečenstvo svojho konania pre spoločnosť a či mohla svoje konanie ovládať, a či je schopná správne vnímať a zapamätať si, a s odstupom času správne reprodukovať prežité udalosti.

17. Závery tohto znaleckého posudku súd konštatoval vyššie.

18. Na podklade tohto znaleckého posudku potom prokurátorka Okresnej prokuratúry Martin vydala dňa 26. 08. 2013 pod sp. zn. 2Pv/397/2013/5506-4 uznesenie, ktorým podľa § 215 ods. 1 písm. d/ (§ 9 ods. 1 písm. e/) Tr. por. zastavila voči žalovanej E.. D. S. trestné stíhanie pre skutok zo dňa 06. 11. 2011, pretože trestné stíhanie je neprípustné podľa § 9 ods. 1 písm. e/, čiže trestné stíhanie bolo zastavené z dôvodu, že obvinená nebola v čase činu pre nepříčetnosť trestne zodpovedná.

19. Skutočnosť zastavenia tohto trestného stíhania je potom konštatovaná aj v rozsudku Okresného súdu Martin sp. zn. 23T/77/2014 zo dňa 25. 05. 2015, ktorým bola žalovaná oslobodená spod obžaloby pre pokračujúci trestný čin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák., ktorého sa mala dopustiť ako účtovníčka v spoločnosti BYTUR s. r. o. so sídlom Budovateľská 575, Turany a to z dôvodu, že nebolo dokázané, že skutok spáchala obžalovaná. V odôvodnení tohto rozsudku je spomínané aj zastavenie trestného stíhania pre nepříčetnosť ohľadne skutku zo dňa 06. 11. 2011.

20. Je potom skutočne pravdou, že žalobca faktúrou uvedenou v žalobe žalovanej vyúčtoval nárok na náhradu škody vo výške 643,58 €, ktorá bola zročná 01. 07. 2014 a jej prílohou bolo vyúčtovanie nákladov následných a súčasne spôsobených požiarom dňa 06. 11. 2011 žalobcovi. Žalobca potom do

spisu pripojil faktúry obchodnej spoločnosti ULVET s.r.o. so sídlom v Martine, Kuzmányho č. 7, ktorými mu boli fakturované komponenty k počítačovej technike a ktorými mu bola vyúčtovaná dodávka tlačiarne, kábla ku tlačiarne a inštalácia tlačiarne, šlo o faktúry z roku 2012 a 2010.

21. Z pripojeného spisu Okresného súdu Martin sp. zn. 23T/77/2014, ktorého súčasťou je aj znalecký posudok MUDr. Sabiny Hrubej a MUDr. Radovana Hrubého PhD. č. 23/2012, č. 20/2012, súd prečítal tiež znalecký posudok primára MUDr. Antona Stankoviča a MUDr. Juraja Kosorinského, ktorý je žurnalizovaný v predmetnom trestnom spise na č. l. 258-277. Tento znalecký posudok bol podávaný v konaní ČVS: ORP-822/1-OVK-MT-2011 v súvislosti s trestným stíhaním žalovanej pre prečin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák., ktorého sa mala dopustiť v období od 23. 01. 2008 do 31. 12. 2010. Úlohou znalcov podľa tohto znaleckého posudku bolo zistiť, či žalovaná trpela duševnou chorobou alebo poruchou v období od 23. 01. 2008 do 31. 12. 2010, či mohla rozpoznať nebezpečenstvo svojho konania pre spoločnosť, a či mohla svoje konanie ovládať a ďalšie otázky dôležité vzhľadom na prebiehajúce trestné konanie, avšak pre iný trestný čin, než bol skutok zo dňa 06. 11. 2011. Znalci v záveroch svojho posudku konštatovali, že u obvinenej, čiže žalovanej D. S., zistili duševné ochorenie a to depresívnu fázu ťažkého stupňa s psychotickými príznakmi, ktoré bolo manifestované v plnom rozvoji v roku 2012. Aktuálne je stav neúplnej remisie s odznením psychotických radikálov, jedná sa o reziduálny stav so subdepresívnym ladením, hypobuliou, znížením psychomotorického tempa so zníženou spontanoitou. V období od 23. 01. 2008 do 21. 12. 2010 menovaná (žalovaná) trpela len poruchou osobnosti, duševná porucha so psychotickými príznakmi sa manifestovala koncom roku 2011 a začiatkom roku 2012. V čase spáchania trestnej činnosti mohla rozpoznať nebezpečenstvo svojho konania pre spoločnosť a mohla svoje konanie ovládať. Znalecký posudok bol podaný 22. 05. 2013.

22. Z tohto znaleckého posudku vyplýva skutočnosť, prečo sa ním súd vo svojom prvom rozhodnutí nezaoberal a totiž, vzhľadom na skutočnosť, že duševný stav žalovanej bol posudzovaný ďalšími znalcami - psychiatrami takmer rok po podaní posudku znalcov Hrubých, navyše predmetom znaleckého skúmania bol duševný stav žalovanej v období, ktoré končilo takmer rok pred skutkom zo dňa 06. 11. 2011, ku ktorému dňu bol duševný stav žalovanej skúmaný v posudku MUDr. Hrubej a MUDr. Hrubého PhD. č. 23/2012 a č. 20/2012. Čiže skúmané bolo obdobie, ktoré predchádzalo obdobiu od 06. 11. 2011 a neskôr. Navyše tento znalecký posudok sa viazal k úplne inému skutku než posudok MUDr. Hrubých, napriek tomu však tak MUDr. Stankovič ako aj MUDr. Kosorinský konštatujú manifestáciu duševnej poruchy u žalovanej koncom roku 2011 a začiatkom roku 2012, čiže v období, do ktorého spadá aj konanie žalovanej dňa 06. 11. 2011. Tento posudok nebol kontrolným posudkom voči posudku MUDr. Sabiny Hrubej a MUDr. Radovana Hrubého PhD..

23. Rovnako ako vo svojom prvom rozsudku súd dospel k presvedčeniu, že žaloba žalobcu nie je dôvodná a nemožno jej vyhovieť.

24. Súd nemohol posudzovať zodpovednosť žalovanej podľa ust. § 420 Obč. zák..

25. Podľa § 420 ods. 1 Obč. zák., každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

26. Podľa § 420 ods. 2 Obč. zák., škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávných predpisov nie je tým dotknutá.

27. Podľa § 420 ods. 3 Obč. zák., zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

28. V zmysle § 420 ods. 1 Obč. zák. zodpovedať za škodu môže aj fyzická osoba, a pokiaľ by mala za škodu zodpovedať fyzická osoba, vyžaduje sa u nej zavinenie. V tom prípade je potrebné, aby fyzická osoba bola spôsobilá na zavinenie, teda aby mala deliktuálnu spôsobilosť. Deliktuálnu spôsobilosť má každá plnoletá osoba, ktorá nie je postihnutá duševnou poruchou, t. j. je schopná rozumovo posúdiť a zhodnotiť situáciu, v ktorej sa nachádza a rozhodnúť sa pre konanie, ktoré je v súlade s právom. Deliktuálnu spôsobilosť nemajú maloleté osoby a osoby postihnuté duševnou poruchou. Za určitých okolností však právo priznáva spôsobilosť na zavinenie i maloletej fyzickej osobe a fyzickej osobe

postihnutej duševnou poruchou. Takúto zodpovednosť za škodu potom u osôb postihnutých duševnou poruchou alebo u osôb maloletých upravuje ust. § 422 Obč. zák..

29. Ďalším nevyhnutným predpokladom vzniku všeobecnej občianskoprávnej zodpovednosti u žalovanej je zavinenie. Zavinenie ako psychický vzťah musí zahŕňať všetky znaky príslušnej skutkovej podstaty, teda protiprávny úkon, škodu a príčinnú súvislosť medzi nimi. Možno ho charakterizovať ako psychický vzťah zodpovedného k subjektu jeho vlastnému protiprávnemu úkonu, ako i ku škode, ako následku tohto protiprávného úkonu. Zavinenie je založené na prvku vedomia (predvídateľnosti vzniku škody) a prvku vôle (chcenie niečoho alebo uzrozenie s určitým následkom, určitého konania alebo opomenutia). Občianskoprávna zodpovednosť je založená na princípe zodpovednosti za predpokladané nedbanlivostné zavinenie (§ 420 ods. 3 Obč. zák.). Zavinenie môže mať formu úmyslu alebo nedbanlivosti. V prípade úmyselného zavinenia sa rozoznáva priamy úmysel, ak škodca vedel, že svojim konaním spôsobí škodu a, že ju môže spôsobiť a súčasne ju chcel spôsobiť, a nepriamy úmysel, ak škodca vedel, že škodu môže spôsobiť a pre prípad, že ku škode dôjde bol s tým uzrozený. U nedbanlivosti právo rozoznáva medzi vedomou nedbanlivosťou, keď škodca vedel o možnosti spôsobenia škody ale bez primeraných dôvodov sa spoliehal, že škodu nespôsobí a nevedomou nedbanlivosťou, keď škodca nevedel, že môže spôsobiť škodu, hoci to vzhľadom na okolnosti a na svoje osobné pomery vedieť mal a mohol.

30. Ako vyplynulo z posudku MUDr. Hrubej a MUDr. Hrubého PhD. u žalovanej v čase spáchania skutku dňa 06. 11. 2011 boli rozpoznávacie a ovládacie schopnosti celkom vymiznuté, pretože v tom čase trpela duševnou poruchou.

31. Vzhľadom na vyššie uvádzanú definíciu zavinenia je teda zrejmé, že žalovaná nemohla škodu zaviniť tak, ako to predpokladá ust. § 420 ods. 3 Obč. zák., keďže bola postihnutá duševnou poruchou, v dôsledku ktorej pre vymiznutie rozpoznávacích ale aj ovládacích schopností nebola schopná rozumovo posúdiť a vyhodnotiť situáciu, v ktorej sa nachádza, a rozhodnúť sa pre správanie, ktoré je v súlade s právom, inak povedané nevedela, že môže svojim konaním spôsobiť škodu, a vzhľadom na svoje osobné pomery spočívajúce v manifestovanej duševnej chorobe o tom ani vedieť nemohla, čiže nemohlo u nej existovať zavinenie ani len vo forme nevedomej nedbanlivosti. Keďže boli u nej vymiznuté aj ovládacie schopnosti, absentovala u nej aj požadovaná vôľová zložka, teda chcenie niečoho alebo uzrozenie sa s určitým protiprávnym následkom určitého konania alebo opomenutia. Práve preto súd vzhľadom na existenciu manifestovanej duševnej poruchy žalovanej v čase spáchania skutku zvažoval jej zodpovednosť v zmysle ust. § 422 - § 423 Obč. zák..

32. Podľa § 422 ods. 1 Obč. zák., maloletý alebo ten, kto je postihnutý duševnou poruchou, zodpovedá za škodu ním spôsobenú, ak je schopný ovládnuť svoje konanie a posúdiť jeho následky; spoločne a nerozdielne s ním zodpovedá, kto je povinný vykonávať nad ním dohľad. Ak ten, kto spôsobí škodu, pre maloletosť alebo pre duševnú poruchu nie je schopný ovládnuť svoje konanie alebo posúdiť jeho následky, zodpovedá za škodu ten, kto je povinný vykonávať nad ním dohľad.

33. Podľa § 422 ods. 2 Obč. zák., kto je povinný vykonávať dohľad, zbaví sa zodpovednosti, ak preukáže, že náležitý dohľad nezanedbal.

34. Podľa § 423 Obč. zák., kto sa uvedie vlastnou vinou do takého stavu, že nie je schopný ovládnuť svoje konanie alebo posúdiť jeho následky, je povinný nahradiť škodu v tomto stave spôsobenú; spoločne a nerozdielne s ním zodpovedajú tí, ktorí ho do tohto stavu úmyselne priviedli.

35. Súd zistil, že prípad žalovanej nespadá pod aplikáciu ani jedného z vyššie citovaných zákonných ustanovení. Znaleckým posudkom, ktorý bol pripojený vo vyšetrovacom spise, súd mal jednoznačne preukázané, že žalovaná v čase spáchania skutku dňa 06. 11. 2011, v dôsledku ktorého vznikla žalobcovi škoda, bola nepričetná. Jej rozpoznávacie schopnosti a ovládacie schopnosti boli vymiznuté, teda nebola schopná ovládnuť svoje konanie a posúdiť jeho následky. Súčasne však neexistovala osoba, ktorá by v tom čase nad žalovanou bola povinná vykonávať dohľad, nebolo totiž preukázané, že by žalovaná bola obmedzená alebo zbavená spôsobilosti na právne úkony a mala ustanoveného opatrovníka. Navyac nebolo ani preukázané, že by žalovaná sa vlastnou vinou uviedla do stavu, v ktorom nebola schopná dňa 06. 11. 2011 ovládnuť svoje konanie alebo posúdiť jeho následky. Žalovaná na škodu žalobcu trpela ťažkou duševnou poruchou, v dôsledku ktorej v kritický deň, keď svojim konaním

spôsobilá škodu žalobcovi, bola nepríčetná a nebola schopná svoje konanie ovládať a nebola schopná rozpoznať nebezpečnosť svojho konania a jeho následky.

36. Za takýchto okolností podľa presvedčenia súdu neexistovali právne predpoklady pre vyslovenie zodpovednosti žalovanej za škodu spôsobenú žalobcovi a v dôsledku tejto skutočnosti neboli splnené zákonom stanovené predpoklady pre zaviazanie žalovanej k náhrade škody žalobcovi.

37. Vzhľadom na tieto skutočnosti súd žalobu žalobcu ako nedôvodnú v celom rozsahu zamietol.

38. Súd zamietol dôkazný návrh žalujúcej strany, aby boli vypočutí znalci MUDr. Stankovič a MUDr. Kosorinský a to vzhľadom na skutočnosť, že ich závery nemôžu byť konfrontované s posudkom znalkyne MUDr. Hrušej a znalca MUDr. Hrubého PhD., keďže oba znalecké tímy sa zaoberali duševným stavom žalovanej v celkom odlišnom období.

39. Pokiaľ ide o námietku premlčania nároku, ktorú žalovaná strana vzniesla v priebehu konania, tak tu súd vychádzal z ust. § 100 a § 106 Obč. zák..

40. Podľa § 100 ods. 1 Obč. zák., právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

41. Podľa § 100 ods. 2 Obč. zák., premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

42. Podľa § 100 ods. 3 Obč. zák., nepremlčujú sa takisto práva z vkladov na vkladných knižkách alebo na iných formách vkladov a bežných účtoch, pokiaľ vkladový vzťah trvá.

43. Podľa § 106 ods. 1 Obč. zák., právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

44. Podľa § 106 ods. 2 Obč. zák., najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

45. Podľa § 106 ods. 3 Obč. zák., právo na náhradu škody spôsobenú niektorým trestným činom korupcie podľa osobitného zákona sa premlčí za tri roky odo dňa nadobudnutia právoplatnosti odsudzujúceho rozhodnutia súdu o spáchaní niektorého trestného činu korupcie, najneskôr za desať rokov odo dňa spáchania tohto trestného činu.

46. Je zrejmé, že žalobca prostredníctvom svojho konateľa J. Š. už pri svojom výsluchu 07. 11. 2011, vedel približne o výške škody, keďže pri svojom výsluchu pred vyšetrovateľom dňa 07. 11. 2011, uplatnil v trestnom konaní nárok na náhradu škody vo výške 2 000 €. V tom čase ešte žalovaná nebola obvinená. Ďalší výsluch konateľa žalobcu bol uskutočnený 09. 12. 2011 a potom 05. 12. 2012, kedy už voči žalovanej bolo vznesené obvinenie a konateľ vedel, že je žalovaná obvinená zo zločinu všeobecného ohrozenia, a vtedy uplatnil nárok na náhradu škody vo výške 810 €, pričom pri svojom výsluchu 09. 12. 2011 presne špecifikoval, za ktoré poškodené veci nárok na náhradu škody uplatňuje. Je teda zrejmé, že najneskôr k 05. 12. 2012 žalobca vedel o škode, o jej výške a aj o tom, kto ju spôsobil. Najneskôr od tohto dňa mu začala plynúť subjektívna premlčacia doba.

47. Uznesením Okresnej prokuratúry Martin č. k. 2Pv/397/2013/5506-4 bolo trestné stíhanie voči žalovanej pre skutok zo dňa 06. 11. 2011 zastavené ako neprípustné podľa § 9 ods. 1 písm. e/ Tr. por..

48. Uznesenie prokurátora Okresnej prokuratúry Martin zo dňa 26. 08. 2013, ktoré je pripojené vo vyšetrovacom spise ČVS: ORP-822/2-OVK-MT-2011, zrejme nenadobudlo právoplatnosť, nakoľko vo vyšetrovacom spise, ktorý je súčasťou spisu Okresného súdu Martin sp. zn. 23T/77/2014 č. ORP-894/OEK-MT-2011 sa na č. I. 365 nachádza ďalšie uznesenie prokurátora o zastavení trestného stíhania voči žalovanej pre skutok zo dňa 06. 11. 2011 z čoho vyplýva, že uznesenie z 26. 08. 2013 bolo napadnuté

sťažnosťou a následne prokurátorka Okresnej prokuratúry Martin vydala nové uznesenie o zastavení trestného stíhania dňa 06. 12. 2013 pod sp. zn. 2Pv/397/2013/5506, kde bolo trestné stíhanie zastavené lebo obvinená nebola v čase činu pre nepríčetnosť trestne zodpovedná.

49. Súd vzhľadom na tieto uznesenia a vyššie uvádzané skutočnosti dospel k presvedčeniu, že nedošlo u žalobcu k premlčaniu nároku na náhradu škody, nakoľko žalobca podľa presvedčenia súdu dňa 05. 12. 2012 v adhéznom konaní v zmysle § 46 a nasl. Tr. por., v čase keď už bolo vedené trestné stíhanie proti žalovanej pre skutok zo dňa 06. 11. 2011 uplatnil nárok na náhradu škody, ktorý vyčíslil, teda postupoval v zmysle ust. § 112 Obč. zák..

50. Podľa § 112 Obč. zák., ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie. To platí aj o práve, ktoré bolo právoplatne priznané a pre ktoré bol na súde alebo u iného príslušného orgánu navrhnutý výkon rozhodnutia.

51. V prípade ust. § 112 Obč. zák. hovoríme o spočívaní premlčacej doby. Premlčacia doba v prípade spočívania premlčacej doby sa skladá z dvoch častí, teda z časti, ktorá uplynula pred zastavením premlčania a po skončení jeho spočívania. Premlčacia doba, ktorá uplynula pred prekážkou a premlčacia doba, ktorá uplynie po odpadnutí prekážky sa spočítajú.

52. Je zrejmé, že žalobca pri výsluchu svojho konateľa dňa 05. 12. 2012 uplatnil nárok na náhradu škody v trestnom konaní, ktoré už bolo vedené konkrétne voči žalovanej a pri uplatňovaní tohto nároku riadne pokračoval až do zastavenia trestného stíhania v decembri 2013. V období od 05. 12. 2012 minimálne do 06. 12. 2013, keď bolo vydané uznesenie prokurátora o zastavení trestného stíhania, subjektívna premlčacia doba u žalobcu spočívala, rovnako podľa presvedčenia súdu spočívala aj objektívna trojročná premlčacia doba, ktorá začala plynúť 06.11.2011. Je zrejmé, že od spáchania skutku 06. 11. 2011 po nadobudnutie vedomosti žalobcu o tom, že mu škoda vznikla, kto za ňu zodpovedá, o čom existuje relevantný dôkaz - zápisnica o výsluchu konateľa žalobcu 05. 12. 2012, uplynul rok a necelý mesiac, ktorý je nutné u objektívnej premlčacej dobe pripočítať k dobe, ktorá uplynula od zastavenia trestného stíhania najskôr 06. 12. 2013 do podania žaloby na súde, čo bolo 18. 09. 2015. Je zrejmé, že ku dňu podania žaloby žalobcom na súd 18. 09. 2015, neuplynulo 24 mesiacov ale deň 36 mesiacov, (do ktorých nespadá obdobie vedenia trestného stíhania až po jeho právoplatné zastavenie) a preto nie je možné stotožniť sa s tvrdením žalovanej strany, že nárok žalobcu vo vzťahu k žalovanej bol premlčaný. Premlčacia doba, či už subjektívna alebo objektívna, spočívala v období od 05. 12. 2012 minimálne do 06. 12. 2013.

53. Súd nevyhovел dôkaznému návrhu žalujúcej strany a nenariadil ani nové znalecké dokazovanie ohľadne duševného stavu žalovanej ku dňu 06. 11. 2011 ani výsluch znalcov, ktorí podávali znalecký posudok v prípravnom konaní, a to MUDr. Antona Stankoviča a MUDr. Juraja Kosorinského. Súd takto postupoval vzhľadom na skutočnosť, že jednak znalci Stankovič a Kosorinský, keďže predmetom ich znaleckého skúmania bolo iné obdobie, ktoré predchádzalo dňu 06. 11. 2011, by sa k duševnému stavu žalovanej k tomuto dňu vyjadriť nevedeli, navyiac aj títo znalci vo svojom posudku podávanom v roku 2013 konštatujú existenciu duševnej poruchy s psychotickými príznakmi, ktorá sa manifestovala koncom roku 2011 a začiatkom roku 2012. V tomto smere sa aj títo znalci, ktorí žalovanú vyšetřovali v roku 2013, zhodujú so závermi znalcov Hrubej a Hrubého, o ktoré súd v posudzovanom prípade oprel svoje závery.

54. Súd preto dospel k rovnakým skutočnostiam ako v predchádzajúcom konaní a totiž, že žaloba žalobcu vo vzťahu k žalovanej dôvodná nie je.

55. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 C. s. p. a žalovanej, ktorá bola v konaní proti žalobcovi plne úspešná priznal právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, ktorý ho vydal.

Podľa § 363 C. s. p. v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C. s. p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C. s. p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C. s. p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 C. s. p. prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.